

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για το Σχέδιο Νόμου «περί δωρεάν διαθέσεως εις τους σπουδαστές των Ανωτέρων Δημοσίων Τεχνικών και Επαγγελματικών Σχολών των διδακτικών βιβλίων».

Προς την Βουλήν των Ελλήνων

Α. ΓΕΝΙΚΑ

Η δωρεάν διάθεση των διδακτικών βιβλίων στους σπουδαστές υλοποιεί την αρχή της δωρεάν Παιδείας. Μέχρι σήμερα δεν υπάρχει ειδικός νόμος που να ρυθμίζει τη δωρεάν διάθεση και τη διαδικασία εκδόσεως των διδακτικών βιβλίων των Ανωτέρων Δημοσίων Τεχνικών και Επαγγελματικών Σχολών. Για την κάλυψη του σχετικού κενού, θεσπίσθηκε, με το Ν.Δ. 160/1973, η ανάλογη εφαρμογή των συναφών περί «Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ίδρυμάτων διατάξεων του Ν.Δ. 95/1969 όπως τροποποιήθηκαν από το Ν.Δ. 605/1970.

Η ανάλογη αυτή εφαρμογή δημιούργησε πολλά προβλήματα. Γιατί το νομοθετικό καθεστώς που ισχύει για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ίδρυματα δεν μπορούσε να προσαρμοσθεί πλήρως, ώστε να καλύψει τις απαιτήσεις και τις ιδιομορφίες της Ανωτέρας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαιδεύσεως.

Ακριβώς οι ιδιομορφίες αυτές οδήγησαν το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στην απόφαση να καταρτίσει το παρόν σχέδιον Νόμου, του οποίου οι δαπάναις ανυψώνται ειδικότερα στη συνέχεια.

Β. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Άρθρο 1.

Το άρθρο αυτό καθιερώνει τη δωρεάν διανομή βιβλίων, σημειώσεων και στερεοτύπων κειμένων στους σπουδαστές των Ανωτέρων Δημοσίων Τεχνικών και Επαγγελματικών Σχολών, προσδιορίζοντας ποιά ακριβώς γραπτά κείμενα χορηγούνται δωρεάν.

Άρθρο 2.

Το άρθρο 2 καθορίζει ποιοι έχουν την υποχρέωση να συγγράψουν διδακτικά βιβλία για τις Ανώτερες Δημοσίες Τεχνικές και Επαγγελματικές Σχολές. Κατ' αυτό τον τρόπο υποχρεώνονται οι Καθηγητές και Εργαστηριακοί Καθηγητές των ΚΑΤΕΕ και των λοιπών Ανωτέρων Δημοσίων Τεχνικών και Επαγγελματικών Σχολών να συγγράψουν βιβλία για το μάθημα της ειδικότητάς τους.

Ειδικότερα, η παραπάνω υποχρέωση, ως προς τους Εργαστηριακούς Καθηγητές, θεσπίζεται αν οι αρμόδιοι Καθηγητές δεν μπορούν, για οποιοδήποτε λόγο, να συγγράψουν βιβλία για τα μαθήματα που διδάσκονται στα εργαστήρια και στις εργαστηριακές ασκήσεις.

Ακόμη επιτρέπεται η συγγραφή διδακτικών βιβλίων και από το βοηθητικό εκπαιδευτικό προσωπικό σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν δηλαδή τα βιβλία αυτά αφορούν έντελώς εξειδικευμένα θέματα, για τη διδασκαλία των οποίων δεν προβλέπεται ανωτάτου επιπέδου εκπαιδευτικό προσωπικό στην ίδια ή άλλη όμοιδη Σχολή, όπως π.χ. συμβαίνει με το μάθημα της στενογραφίας. Φυσικά, καθιερώνεται ειδική διαδικασία για την εφαρμογή της διατάξεως αυτής.

Τέλος, το ίδιο άρθρο ορίζει τις προθεσμίες συγγραφής βιβλίων και σημειώσεων και ανάγει σε πειθαρχικό παράπτωμα τη μη τήρηση της σχετικής υποχρέωσης των Καθηγητών, εξασφαλίζοντας έτσι ότι οι σπουδαστές θα έχουν στη διάθεσή τους τα απαιτούμενα βιβλία ή σημειώσεις.

Άρθρο 3.

Το άρθρο αυτό καθιερώνει νέο σύστημα αξιολογήσεως των διδακτικών βιβλίων, ορίζοντας ότι ο Σύλλογος των Καθηγητών κάθε Σχολής είναι υπεύθυνος για την αξιολόγηση αυτή, διότι αναγνωρίζεται ως το κατεξοχήν αρμόδιο όργανο για τον έλεγχο του κύρους και της πληρότητας της διδακτέας ύλης.

Το πρόβλημα του συντονισμού και της ομοιομορφίας της διδακτέας ύλης κάθε μαθήματος σε διάφορες Σχολές αντιμετωπίζεται με τη θέσπιση της υποχρέωσης του Συλλόγου Καθηγητών να εισηγείται μόνο τη σταθμη της ύλης κάθε βιβλίου, αλλά και το βαθμό προσαρμογής της προς το αντίστοιχο αναλυτικό πρόγραμμα.

Οι παραπάνω ρυθμίσεις, σε συνδυασμό με την ειδική δικονομία ελέγχου του πινάκx περιεχομένων και του πλήθους κειμένου κάθε βιβλίου, πιστεύεται ότι θα εξασφαλίζουν την κοινοτική στάθμη των βιβλίων που θα διανέμονται στους σπουδαστές.

Εξάλλου, το ίδιο άρθρο παρέχει σε κάθε συγγραφέα την ευχέρεια να εκδώσει το βιβλίο του με δαπάνες του ή μέσω εκδοτικού οίκου είτε να το παραδώσει για έκδοση από το Δημόσιο ή τον Οργανισμό Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων (ΟΕΔΒ). Αν η έκδοση γίνει με δαπάνες του Δημοσίου ή του ΟΕΔΒ, ο συγγραφέας δεν θα μπορεί να διαθέσει το βιβλίο του στο ελεύθερο εμπόριο. Τοῦτο γίνεται για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου και των σπουδαστών.

Τέλος, για να αποφευχθούν περιττές επιβαρύνσεις του Δημοσίου απ' την πραγματοποίηση επανεκδόσεων του ίδιου βιβλίου, ορίζεται ότι κάθε συγγραφέας οφείλει να παραδίδει αριθμό βιβλίων τριπλάσιο απ' τον αριθμό των σπουδαστών που δικαιούνται να πάρουν βιβλία, δωρεάν, κατά το χρόνο της εκδόσεως.

Άρθρο 4.

Το άρθρο αυτό ρυθμίζει τις αποζημιώσεις των συγγραφέων. Συγκεκριμένα, όσοι παραδίδουν το βιβλίο τους για να εκδοθεί απ' το Δημόσιο ή τον ΟΕΔΒ θα εισπράττουν αποζημίωση για συγγραφικά δικαιώματα, ενώ όσοι το εκδίδουν μόνοι τους ή μέσω εκδοτικών οίκων θα εισπράττουν αποζημίωση για συγγραφικά δικαιώματα και ένα ποσοστόν επί της τιμής κόστους του βιβλίου τους, ως εκδοτικά δικαιώματα. Το τελευταίο ποσοστό θα καθορίζεται με απόφασεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στους συγγραφείς που εκδίδουν τα βιβλία μόνοι τους ή μέσω εκδοτικών οίκων δεν καταβάλλεται ολόκληρη η αξία του βιβλίου διότι: α) Τους παρέχεται η δυνατότητα να διαθέσουν το βιβλίο και στο ελεύθερο εμπόριο, καλύπτοντας έτσι τις δαπάνες εκδόσεως και αποκομίζοντας και κέρδος και β) η ιδιότητα του εκπαιδευτικού της Ανωτέρας Δημοσίας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαιδεύσεως τους επιβάλλει την υποχρέωση να παρέχουν στους σπουδαστές τα βιβλία με κάποια λογική αποζημίωση, ώστε να μη θεωρηθούν ότι κερδοσκοπούν σε βάρος του Δημοσίου, με το όποιο συνδέονται με οργανική σχέση. Άλλωστε, η ίδια διάταξη προβλέπει κίνητρο που θα ενθαρρύνει τους συγγραφείς να παραδίδουν τα βιβλία τους προς έκδοση απ' το Δημόσιο ή τον ΟΕΔΒ, ορίζοντας ότι η αποζημίωση για συγγραφικά δικαιώματα υπολογίζεται επί της αρχικής τιμής κόστους και όχι επί της τιμής των ενδεχομένων ανακοστολογήσεων, εκτόν αν βάσει των ανακοστολογήσεων προκύπτει μεγαλύτερο ποσό αποζημιώσεως, όποτε καταβάλλεται το υψηλότερο αυτό ποσό.

Επίσης, η παρ. 4 του ίδιου άρθρου καθορίζει τα κριτήρια βάσει των οποίων κοστολογούνται τα βιβλία που εκδίδονται απ' τους συγγραφείς ή εκδοτικούς οίκους.

Άρθρο 5.

Το άρθρο αυτό εισάγει λεπτομερειακή ρύθμιση των περιπτώσεων, κατά τις οποίες δεν είναι δυνατή, για οποιοδήποτε λόγο, η συγγραφή διδακτικών βιβλίων από αυτούς που είναι υποχρεωμένοι προς τοῦτο, ορίζοντας ότι, στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να χορηγούνται στους σπουδαστές βιβλία αναγνωρισμένου κύρους, που έχουν συγγραφεί από άλλα πρόσωπα, κατά την ακόλουθη σειρά: α) Από εν ενεργεία Καθηγητές ή Εργαστηριακούς Καθηγητές άλλων

Τεχνικών ή 'Επαγγελματικών Σχολών β) 'Από έν ενεργεια Καθηγητές ή 'Υφηγητές ή 'Επιμελητές 'Ανωτάτων 'Εκπαιδευτικών 'Ιδρυμάτων, γ) 'Από άλλα πρόσωπα που διδάσκουν σε 'Ανώτερες Δημόσιες Τεχνικές ή 'Επαγγελματικές Σχολές με ώριαία απόζημίωση, δ) 'Από άλλους 'Ελληνες συγγραφείς που έχουν πτυχίο 'Ανωτάτης Σχολής και ε) 'Από ξένους συγγραφείς, Καθηγητές ή 'Επιμελητές, μεταφρασμένα στην 'Ελληνική.

'Η παραπάνω σειρά προτιμήσεως καθορίσθηκε έτσι, ώστε να εξασφαλισθεί ό έφοδιασμός των σπουδαστών με βιβλία έναίας στάθμης. Και προτιμήθηκαν οι συγγραφείς που προέρχονται απ' την 'Ανώτερη 'Εκπαίδευση και οι ήμεδαποι διότι θεωρείται ότι προσαρμόζονται καλύτερα στις απαιτήσεις των σπουδών.

Τέλος, το άρθρο αυτό ορίζει τη διαδικασία αξιολογήσεως των παραπάνω βιβλίων απ' το Σύλλογο Καθηγητών της Σχολής και τη διαδικασία κοστολογήσεώς τους κατά τρόπο όμοιο με την κοστολόγηση των βιβλίων που έχουν συγγραφεί από Καθηγητές της 'Ανωτέρας Τεχνικής και 'Επαγγελματικής 'Εκπαίδευσως.

"Άρθρο 6.

Το άρθρο τούτο καθορίζει τη διαδικασία προτάσεως και προμηθειών βιβλίων αγοράζονται απ' το έλεύθερο εμπόριο προς διανομή στους σπουδαστές. 'Η θέσπιση συγκεκριμένων προθεσμιών αποβλέπει στην εξασφάλιση του έγκαιρου έφοδιασμού των σπουδαστών με βιβλία.

"Άρθρο 7.

Με το άρθρο τούτο ολοκληρώνεται το πλέγμα των διατάξεων του σχεδίου νόμου που αποβλέπουν στην με κάθε τρόπο εξασφάλιση επαρκών βοηθημάτων για τους σπουδαστές. 'Ετσι θεσμοθετείται ή υποχρέωση των εκπαιδευτικών να εκδίδουν διδακτικές σημειώσεις προς χρήση των σπουδαστών, έφόσον δέν υπάρχουν αντίστοιχα βιβλία. Για τη διασφάλιση του άπαιρτήτου κύρους και της προσαρμογής των σημειώσεων αυτών προς τα αναλυτικά προγράμματα, εισάγεται διαδικασία αξιολογήσεώς τους παρόμοια με τη διαδικασία αξιολογήσεως των κανονικών συγγραμμάτων.

'Εξάλλου, το ίδιο άρθρο προσδιορίζει την απόζημίωση που παρέχεται στους συγγραφείς των σημειώσεων σε ποσοστό 50 % της απόζημιώσεως που καθένια τους θα έπαιρνε για υπερωριακή άπασχόληση, και για όσες ώρες καλύπτει ή διδασκαλία του σχετικού μαθήματος με ώριαία απόζημίωση.

"Άρθρο 8.

Το άρθρο 8 αναφέρεται στον τρόπο διανομής των βιβλίων, σημειώσεων κ.λπ. στους σπουδαστές. 'Υπεύθυνες για τη διανομή ορίζονται οι Γραμματείες των Σχολών. Παράλληλα υποχρεώνονται οι Διευθυντές των Σχολών να δίνουν στους συγγραφείς, μέσα σε τακτή προθεσμία, σχετικές δεξιότητες, ώστε να μπορούν να εισπράξουν έγκαιρα την απόζημίωσή τους.

"Άρθρο 9.

Το άρθρο τούτο καθορίζει ποιοι σπουδαστές δέν δικαιούνται δωρεάν βιβλίων και προβλέπει την πειθαρχική τιμωρία σπουδαστών που πωλούν βιβλία ή άλλα γραπτά κείμενα που πήραν δωρεάν κατά τις διατάξεις του σχεδίου Νόμου.

"Άρθρο 10.

Με τη διάταξη αυτή καθορίζεται ό τρόπος κατά τον όποιο όσοι σπουδαστές δέν δικαιούνται δωρεάν βιβλίων μπορούν να τα αγοράσουν.

"Άρθρο 11.

Το άρθρο τούτο παρέχει την εξουσιοδότηση για την έκδοση Πρ. Διαταγμάτων, με πρόταση του 'Υπουργού 'Ε-

θνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, τα όποια θα ρυθμίζουν τη σύσταση σε κάθε ΚΑΤΕΓ 'Υπηρεσίας διανομής διδακτικών βιβλίων και στην Κεντρική 'Υπηρεσία του 'Υπουργείου 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων γραφείου διακινήσεως διδακτικών βιβλίων, όπως και τις λεπτομέρειες γενικά της εφαρμογής του Νόμου.

"Άρθρο 12.

Οί διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζουν υπέρ των σπουδαστών ζητήματα που δημιουργήθηκαν μέχρι σήμερα κατά τον έφοδιασμό τους με διδακτικά βιβλία. Τα ζητήματα αυτά δημιουργήθηκαν απ' τις δυσκολίες που παρουσίασε ή ανάλογη μέχρι τώρα εφαρμογή των διατάξεων περί 'Ανωτάτων 'Εκπαιδευτικών 'Ιδρυμάτων κατά τη δωρεάν διανομή βιβλίων στους σπουδαστές της 'Ανωτέρας Δημόσιας Τεχνικής και 'Επαγγελματικής 'Εκπαίδευσως.

"Άρθρο 13.

Το άρθρο αυτό επεκτείνει την εφαρμογή των διατάξεων του σχεδίου Νόμου και στις σπουδαστριες των Σχολών Οικιακής Οικονομίας, μέχρι την ειδική ρύθμιση του θέματος αυτού.

"Άρθρο 14.

Το άρθρο αυτό καταργεί το Ν.Δ. 160/1973, με το όποιο είχε θεσπισθεί ή ανάλογη εφαρμογή στις 'Ανώτερες Δημόσιες Τεχνικές και 'Επαγγελματικές Σχολές των διατάξεων του Ν.Δ. 95/1969, όπως τροποποιήθηκαν απ' το Ν.Δ. 605/1970.

"Άρθρο 15.

'Η διάταξη αυτή αναφέρεται στην έναρξη της ισχύος του Νόμου.

'Εν 'Αθήναις τη 25 Μαΐου 1977

Οί 'Υπουργοί

Εθν. Παιδ. και Θρησκευμάτων
Γ. ΡΑΛΛΗΣ

Πρ. Κυβερνήσεως
Γ. ΡΑΛΛΗΣ

Οικονομικών
ΕΥΓΑΓΓ. ΔΕΒΛΑΕΤΟΓΛΟΥ

ΣΧΕΔΙΟΝ ΝΟΜΟΥ

Περί δωρεάν διαθέσεως εις τους Σπουδαστές των 'Ανωτέρων Δημόσιων Τεχνικών και 'Επαγγελματικών Σχολών των διδακτικών βιβλίων.

"Άρθρον 1.

Δωρεάν διπνεμόμενα διδακτικά βιβλία.

1. Εις τους σπουδαστές των 'Ανωτέρων Δημόσιων Τεχνικών και 'Επαγγελματικών Σχολών παρέχονται δωρεάν τα αναγκασιούτα διδακτικά βιβλία, προσηρμοσμένα πάντοτε εις την κατά τα έκάστοτε ισχύοντα αναλυτικά προγράμματα διδαστέων και εξεταστέων ύλην.

2. 'Οσαύτως χρησιμοποιούνται δωρεάν και αι διά την διδασκαλίαν χρησιμεποιούμενα: σημειώσεις και στερεότυπα κείμενα (μηχανογραφημένα ή πολυγραφημένα), εις όσον και ταύτα αποβλέπουν εις την κάλυψιν αναγκών του οικείου αναλυτικού προγράμματος.

3. Δέν επιτρέπεται ή διανομή πλειόνων του ενός διδακτικών βιβλίων, το περιεχόμενον των όποιων καλύπτει την αυτήν διδαστέαν και εξεταστέαν ύλην.

4. Κατά την έννοιαν της παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου, δέν αποτελούν διδακτικά βιβλία και συνεπώς δέν διανέμονται δωρεάν εις τους σπουδαστές τα λεξικά, οι κώδικες, αι αρχαιολογικά συλλογικά κείμενα, αι αυτόσται παραθέσεις συμβάσεων και αποφάσεων, αι διαλέξεις γενικού ή ειδικού περι-